

การคัดเลือกและการขอใช้บัญชี "ศึกษานิเทศก์" สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นิตยา โล๊ะกาแก้ว
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

"ศึกษานิเทศก์" ถือเป็นกลุ่มบุคคลสำคัญที่มีส่วนทำให้การจัดการศึกษาของประเทศประสบความสำเร็จ ศึกษานิเทศก์ที่มีทักษะ/มีสมรรถนะที่จำเป็นครบถ้วน และมีความเป็นมืออาชีพอย่างแท้จริง ส่งผลดีอย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพราะ **"ศึกษานิเทศก์"** มีหน้าที่ในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา โดยมีการประสานงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวิชาการกับครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา และมีเจตนารมณ์ที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อให้จัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข **ก.ค.ศ. จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสรุปสาระสำคัญของหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ได้ดังนี้**

1. หลักเกณฑ์และวิธีการฯ นี้ ใช้สำหรับการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6107030L01C.indd 25 10/30/2561 BE 13:40

2. ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกต้องเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา 30 และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรฐานตำแหน่งศึกษานิเทศก์

3. หลักสูตรการคัดเลือก แบ่งเป็น 2 ภาค คือ

ภาค ก ความรู้ทั่วไปและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (คะแนนเต็ม 150 คะแนน) ทดสอบโดยการสอบข้อเขียนเกี่ยวกับ 1) ความรู้ทั่วไปและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน (50 คะแนน) และ 2) ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (100 คะแนน)

ภาค ข ความเหมาะสมกับตำแหน่ง (200 คะแนน) 1) ประเมินประวัติ (50 คะแนน) 2) ประเมินผลการปฏิบัติงาน (50 คะแนน) 3) ประเมินสมรรถนะ (50 คะแนน) และ 4) สัมภาษณ์ (50 คะแนน)

4. บทบาทของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย 1) กำหนดวันและเวลาในการดำเนินการคัดเลือก และ 2) ดำเนินการและบริหารจัดการเกี่ยวกับการออกข้อสอบในภาค ก และกำหนดตัวชี้วัด องค์ประกอบการประเมิน และคะแนนการประเมินในภาค ข

5. บทบาทของ กศจ. ที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย 1) ประกาศรับสมัครก่อนวันรับสมัครไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน 2) ดำเนินการรับสมัครคัดเลือกไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ 3) ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือก ภาค ก และ ภาค ข รวมทั้งวัน เวลา และสถานที่คัดเลือก ตลอดจนระเบียบการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ ระเบียบอื่น ๆ เกี่ยวกับการคัดเลือก 4) ดำเนินการสอบ ภาค ก และประเมิน ภาค ข และ 5) ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก โดยให้เรียงลำดับที่จากผู้ที่ได้คะแนนรวมจากมากไปหาน้อย

6. ในกรณีที่ กศจ. ดำเนินการคัดเลือกพร้อมกัน ให้ผู้สมัครเลือกสมัครในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ได้เพียงแห่งเดียวเท่านั้น หากปรากฏว่าผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกสมัครเกินกว่าหนึ่งแห่งจะตัดสิทธิการคัดเลือกทั้งหมด ทั้งนี้ ในวันสมัคร ผู้สมัครต้องรับรองตนเองด้วยว่าในวันบรรจุและแต่งตั้ง ตนเองไม่ติดเงื่อนไขอื่นใดที่ ก.ค.ศ. กำหนด

7. เกณฑ์การตัดสิน ผู้ได้รับการคัดเลือกต้องได้คะแนนภาค ก และภาค ข แต่ละภาคไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบ และต้องได้คะแนนรวมทั้งสองภาคไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

6107030L01C.indd 26 10/30/2561 BE 13:40

กรณีที่ผู้ได้รับการคัดเลือกได้คะแนนรวมทั้งสองภาคเท่ากัน ให้ผู้ที่ได้คะแนน ภาค ข มากกว่าอยู่ในลำดับที่ดีกว่า หากคะแนน ภาค ข เท่ากันอีก ให้ผู้ที่มีอาวุโสมากกว่าตามแนวปฏิบัติการจัดลำดับอาวุโสในราชการตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด อยู่ในลำดับที่ดีกว่า

8. ให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของ กศจ. โดยต้องสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรฐานตำแหน่งและผ่านการพัฒนาก่อนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์แล้วเท่านั้น

9. การยกเลิกบัญชี ให้ กศจ. ดำเนินการยกเลิกบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก เป็นการเฉพาะบุคคล เมื่อผู้นั้นมีกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้ 1) ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ไปแล้ว 2) ขอสละสิทธิการบรรจุและแต่งตั้ง 3) ในวันที่บรรจุและแต่งตั้งมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามมาตรฐานตำแหน่งและหรือไม่ผ่านการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง 4) ไม่มารายงานตัวเพื่อรับการบรรจุและแต่งตั้งตามกำหนด และ 5) ไม่อาจรับการบรรจุและแต่งตั้งตามวันที่กำหนดได้

10. บัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ให้ใช้ได้ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันประกาศขึ้นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก **เว้นแต่** มีการประกาศขึ้นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกครั้งใหม่แล้ว บัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกครั้งก่อนเป็นอันยกเลิก

และสืบเนื่องจาก “ข้อ 15 ของหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.6/ว 33 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2560 กำหนดว่า “การนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีหนึ่ง ไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีอื่นให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด”

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารอัตรากำลังในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ของ กศจ. แต่ละแห่งมีความคล่องตัว และเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีศึกษานิเทศก์มาปฏิบัติหน้าที่นิเทศการจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง **ก.ค.ศ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีอื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้**

1. การนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีอื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

6107030L01C.indd 27 10/30/2561 BE 13:40

ขั้นพื้นฐาน ให้ กศจ. เป็นผู้ดำเนินการ โดยการตกลงยินยอมของ กศจ. เจ้าของบัญชี และ กศจ. ที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

2. การดำเนินการของ กศจ. ที่ขอใช้บัญชี

ขั้นตอนที่ 1

2.1 ให้ กศจ. พิจารณา และมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก โดยให้พิจารณาขอใช้บัญชีตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

(1) ให้ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกจากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกของ กศจ. ที่มีพื้นที่ติดต่อกันในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคเดียวกัน

(2) หาก กศจ. ที่มีพื้นที่ติดต่อกันในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคเดียวกัน ไม่มีบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ให้ขอจาก กศจ. ที่มีพื้นที่ติดต่อกันในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคอื่น

(3) หาก กศจ. ที่มีพื้นที่ติดต่อกันในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคอื่น ไม่มีบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ให้ขอจาก กศจ. ใดก็ได้ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคเดียวกัน

(4) หาก กศจ. ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคเดียวกัน ไม่มีบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ให้ขอจาก กศจ. ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาคใดก็ได้

2.2 กรณี กศจ. มีมติอนุมัติ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แจ้งมติ กศจ. ไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก เพื่อขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก โดยให้แจ้งจำนวนตำแหน่งว่างและรายชื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ขอรับการบรรจุและแต่งตั้ง ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

ขั้นตอนที่ 2

2.3 เมื่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้รับรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกที่จัดลำดับที่เอกสารหลักฐานการสมัครคัดเลือก หนังสือสอบถามความสมัครใจ และที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ของผู้สมัครใจ จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ส่งรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกแล้ว ให้รายงาน กศจ. เพื่อประกาศขึ้นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก

2.4 ให้เรียกตัวผู้ได้รับการคัดเลือกมารายงานตัวเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง โดยให้ใช้ประกาศขึ้นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก เป็นการเรียกตัวผู้มีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ และให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของ กศจ.

6107030L01C.indd 28 10/30/2561 BE 13:40

ดำเนินการสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรฐานตำแหน่งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ทั้งนี้ ผู้ได้รับการคัดเลือกรายใดที่สมัครใจและได้รับการประกาศขึ้นบัญชีของ กศจ. ที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกแล้ว หากไม่ประสงค์หรือขอระงับการบรรจุและแต่งตั้ง ให้ถือว่าผู้ได้รับการคัดเลือกรายนั้นสละสิทธิการบรรจุและแต่งตั้งตามบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ทั้งของ กศจ. เจ้าของบัญชีเดิมและบัญชีของ กศจ. ที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

2.5 ให้แจ้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ส่งรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก เพื่อเสนอ กศจ. เจ้าของบัญชี ยกเลิกการขึ้นบัญชีเดิมของผู้ได้รับการคัดเลือกที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งแล้ว

3. การดำเนินการของ กศจ. เจ้าของบัญชี

ขั้นตอนที่ 1

เมื่อได้รับหนังสือแจ้งการขอใช้บัญชีจาก กศจ. ที่ขอใช้บัญชีแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

3.1 ให้ กศจ. พิจารณาเพื่อมีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้ใช้บัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก

3.2 กรณี กศจ. อนุมัติให้ใช้บัญชีผู้ได้รับการคัดเลือก ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีหนังสือสอบถามความสมัครใจผู้ได้รับการคัดเลือก พร้อมรายชื่อและที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ขอรับการบรรจุและแต่งตั้ง และให้เลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ต้องการจะบรรจุและแต่งตั้งเรียงตามลำดับ

ทั้งนี้ การสอบถามตามวรรคหนึ่ง อาจให้มีการสอบถามความสมัครใจของผู้ได้รับการคัดเลือกมากกว่าจำนวนที่ขอ เพื่อเป็นผู้สมัครสำรอง

3.3 เมื่อได้รับหนังสือตอบรับจากผู้ได้รับการคัดเลือกแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการเฉพาะผู้ที่สมัครใจ ดังนี้

(1) จัดลำดับที่ โดยผู้ที่ได้ลำดับที่ดีกว่าในบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกจะได้รับการพิจารณาก่อน

(2) เมื่อจัดลำดับที่แล้ว ให้แจ้งรายชื่อ ลำดับที่ เอกสารหลักฐานการสมัครคัดเลือก หนังสือสอบถามความสมัครใจและที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ของผู้สมัครใจให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

6107030L01C.indd 29 10/30/2561 BE 13:40

ขั้นตอนที่ 2

เมื่อได้รับหนังสือแจ้งการประกาศขึ้นบัญชี และคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกแล้ว ให้เสนอ กศจ. ยกเลิกการขึ้นบัญชีเดิมของผู้ได้รับการคัดเลือก

4. การนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีอื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ กศจ. เจ้าของบัญชี และ กศจ. ที่ขอรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่บัญชีเดิมจะครบอายุการขึ้นบัญชี

ทั้งนี้ สามารถศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ 0206.6/ว 33 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2560) และหลักเกณฑ์และวิธีการนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในบัญชีอื่น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ 0206.6/ว 4 ลงวันที่ 25 เมษายน 2561) ได้จากเว็บไซต์สำนักงาน ก.ค.ศ. (www.otepc.go.th)

6107030L01C.indd 30 10/30/2561 BE 13:40

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาข้าราชการครู

นุชทยา กำลังเอก
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

ด้วยมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา มีอำนาจและหน้าที่ ตาม (3) ส่งเสริม สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมาตรา 79 กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และมีหน้าที่พัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ซึ่ง ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวและแจ้งให้ทราบและถือปฏิบัติ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.7/ว 22 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 โดยกำหนดขอบข่ายของหลักสูตรการพัฒนาครูไว้ 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านความรู้ ประกอบด้วย

1. เนื้อหาวิชาที่สอน ความสามารถ ทักษะในรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้
2. วิธีสอน ถ่ายทอดความรู้เชิงเนื้อหา กิจกรรม บริบท เป้าหมายการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน การปรับพื้นฐาน และอุปสรรคการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. หลักการสอนและกระบวนการจัดการเรียนรู้
4. หลักสูตร การออกแบบ วางแผนการใช้ ประเมิน และแนวทางการเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหา
5. พื้นฐานการศึกษา หลักการการศึกษา ปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาสังคม นโยบายการศึกษา จุดมุ่งหมาย และเป้าหมายการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับหลักสูตร

6107030L01C.indd 31 10/30/2561 BE 13:40

6. การจัดการศึกษาแบบรวมและการตอบสนองต่อความหลากหลายของผู้เรียน
7. ทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาการเรียนรู้
8. การใช้เทคโนโลยีและสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้
9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านที่ 2 ด้านทักษะ ประกอบด้วย

1. หลักสูตร วิเคราะห์ ออกแบบ จัดทำ และประเมินหลักสูตร
2. การจัดการเรียนรู้

2.1 การออกแบบและจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัย พัฒนาการ และความแตกต่างของผู้เรียน รวมถึงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านต่าง ๆ แก่ผู้เรียน โดยเน้นกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และการสร้างวินัยในตนเอง

2.2 การวางแผน จัดการ และประสานงาน เพื่อบูรณาการการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

2.3 การจัดการเรียนรู้ กำกับติดตาม ประเมิน และสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.4 เนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอน

3. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เสริมสร้างผู้เรียนในด้านการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก ใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่อย่างเปิดกว้าง ลงมือปฏิบัติจริง กระตุ้นด้วยคำถามและปัญหาท้าทายการเรียนรู้ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การแนะแนวการศึกษา และการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนนำการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. การใช้สื่อการเรียนรู้ เลือก พัฒนา ประยุกต์สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศและทรัพยากรทางการศึกษาต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ คิดค้น ท้าทาย และกระตุ้นความใฝ่รู้แก่ผู้เรียน

5. การวัดและประเมินผลผู้เรียน วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งแบบเป็นกลุ่มและรายบุคคล โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย กำกับ ติดตาม และนำผลการประเมินมาปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

6. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ รวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน ใช้พัฒนาและสร้างความรู้จากการวิจัยลงสู่การปฏิบัติได้

7. การทำงานร่วมกับผู้อื่น เจรจา จูงใจ ร่วมทำงานกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

6107030L01C.indd 32 10/30/2561 BE 13:40

8. การเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ทบทวนและสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง สร้างปฏิสัมพันธ์และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

9. ภาษาอังกฤษ เรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ด้านที่ 3 ด้านความเป็นครู ประกอบด้วย

1. ยึดมั่น ผูกพัน ศรัทธาในวิชาชีพ และทุ่มเทเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งกาย วาจา และจิตใจ ดำรงตนให้เป็นที่เคารพ ศรัทธา และน่าเชื่อถือทั้งในและนอกสถานศึกษา

3. ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

4. มีวินัยและการรักษาวินัย

5. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพเพิ่มขึ้น

6. ปฏิบัติตนโดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

7. มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาครู

ที่ผ่านมาข้าราชการครูสามารถเข้ารับการพัฒนาได้หลากหลาย ตามที่ส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มสถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษา หน่วยพัฒนาและสถานศึกษาที่สังกัดจัดขึ้นตามโอกาส ต่อมา เมื่อ ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครู ว 22/2560 ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานศึกษามีหน้าที่พิจารณาแผนพัฒนาตนเองเป็นรายปีของข้าราชการครูและอนุญาตให้เข้ารับการพัฒนาตามหลักสูตรที่สถาบันคุรุพัฒนารับรอง หรือตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ปีหนึ่งไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 20 ชั่วโมง โดยการตรวจสอบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับหลักสูตร และรับรองผลสำเร็จการพัฒนาจากบันทึกประวัติการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้อำนวยการสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพิจารณาแผนพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและอนุญาตให้เข้ารับการพัฒนา โดยควรวางกรอบการพิจารณาแผนพัฒนาตนเองเป็นรายปีของข้าราชการครู และการพิจารณาอนุญาตให้เข้ารับการพัฒนา ดังนี้

6107030L01C.indd 33 10/30/2561 BE 13:40

1. พิจารณาความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2. หลักสูตรที่จะอนุญาตให้พัฒนาต้องเป็นหลักสูตรที่สถาบันคุรุพัฒนารับรอง หรือที่ ก.ค.ศ. กำหนด และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา

3. ความสามารถที่จะนำความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ มาแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

4. พิจารณาถึงความคุ้มค่าด้านตัวเงินและระยะเวลา ที่ไม่กระทบกับการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา เป็นต้น

ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา มีหน้าที่พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามหลักสูตรและกรอบการพัฒนาดังได้กล่าวมาแล้ว คาดหวังว่าการพัฒนาจะส่งผลให้คุณภาพการศึกษาสูงขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาเต็มศักยภาพและเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป

6107030L01C.indd 34 10/30/2561 BE 13:40

คดีแดงสำแดงฤทธิ์

ตอน การเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ เนื่องจากการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ปราณี ศิวารมณ์
รองเลขาธิการ ก.ค.ศ.

การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎหมายกำหนดให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และในการดำเนินการสอบสวนพิจารณานั้นก็จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. 2550 กำหนดไว้ด้วย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยถูกต้อง เป็นธรรม และชอบด้วยกฎหมาย มิฉะนั้นหากมีการตรวจสอบโดยองค์กร ตรวจสอบภายในฝ่ายปกครองหรือศาลปกครองแล้วพบว่า ไม่มีการดำเนินการโดยถูกต้องตามกระบวนการ ขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญ ก็จะต้องถูกเพิกถอน แก้ไข หรือดำเนินการใหม่ แล้วแต่กรณี ซึ่งก็จะยิ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นธรรม และเพิ่มภาระปัญหาความยุ่งยากในทางปฏิบัติยิ่งขึ้นอีกหลายประการ คดีแดงสำแดงฤทธิ์ในครั้งนี้ ได้นำคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดงที่ อ. 913/2559 ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจมากเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย มาเป็นกรณีศึกษาเพื่อเป็นแนวเทียบเคียงและเป็นอุทาหรณ์ในทางปฏิบัติต่อไป ดังนี้

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ 440/2553 ลงวันที่ 24 กันยายน 2553 แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ฟ้องคดี ซึ่งดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในกรณีที่มี

6107030L01C.indd 35 10/30/2561 BE 13:41

ผู้ร้องเรียนว่า ผู้ฟ้องคดีเอาความอันเป็นเท็จแกล้งฟ้องผู้ร้องเรียนและข้าราชการครูเป็นคดีอาญา ภายหลังทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ 28 กันยายน 2553 คัดค้าน ดังนี้ 1) คัดค้านคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เนื่องจากคดีอาญาที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องนั้น ศาลได้ไต่สวนไว้แล้วเห็นว่าคดีมีมูลและได้ประทับรับฟังไว้พิจารณา การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจึงควรกระทำต่อเมื่อศาลในคดีอาญามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องแล้ว อีกทั้งก่อนดำเนินการทางวินัยผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้สืบสวนข้อเท็จจริง 2) คัดค้านผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เนื่องจากมีเหตุโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดีโดยเป็นคู่กรณีกับผู้ฟ้องคดีในคดีปกครองที่ศาลปกครองชั้นต้น 3) คัดค้านคณะกรรมการสอบสวนทั้งคณะ เนื่องจากได้รับการแต่งตั้งจากผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งมีเหตุคัดค้านดังกล่าวข้างต้น ทำให้น่าเชื่อว่าจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรม หรือไม่เป็นกลาง พร้อมทั้งมีหนังสือลงวันที่ 1 ตุลาคม 2553 ร้องทุกข์กรณีดังกล่าวต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อมาเมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้น คณะกรรมการสอบสวนได้จัดทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า การที่ผู้ฟ้องคดีนำความเท็จไปฟ้องกล่าวหาผู้อื่นโดยเจตนาให้ต้องโทษทางอาญา เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นซึ่งตกเป็นจำเลยได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 89 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นชอบ และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ 5/2554 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2554 ได้มีมติให้ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้มีคำสั่ง ที่ 223/2554 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2554 สั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการต่อ ก.ค.ศ. แต่ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา จึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และศาลปกครองชั้นต้นได้พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามข้อ 8 วรรคสอง และวรรคสาม ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. 2550 ในส่วนของการคัดค้านคณะกรรมการ

6107030L01C.indd 36 10/30/2561 BE 13:41

สอบสวนทั้งคณะ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือคัดค้านดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและมีอำนาจพิจารณาสั่งการกรณีคัดค้านผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนชอบที่จะส่งสำเนาหนังสือคัดค้านของผู้ฟ้องคดี และแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการสอบสวนทราบและรวมไว้ในสำนวน พร้อมทั้งแจ้งให้คณะกรรมการสอบสวนทั้งคณะซึ่งถูกคัดค้านทราบ เพื่อหยุดการสอบสวนไว้ก่อน แล้วสั่งการภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน แต่ตามข้อเท็จจริงในกรณีนี้ ไม่ปรากฏว่าภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ 28 กันยายน 2553 คัดค้านคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทั้งคณะแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีได้ส่งสำเนาหนังสือคัดค้านของผู้ฟ้องคดีและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการสอบสวนทราบและรวมไว้ในสำนวน พร้อมทั้งแจ้งให้คณะกรรมการสอบสวนทั้งคณะซึ่งถูกคัดค้านทราบ เพื่อหยุดการสอบสวนไว้ก่อน แล้วสั่งการภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ 28 กันยายน 2553 ซึ่งเป็นวันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน แต่อย่างใดคงปรากฏข้อเท็จจริงแต่เพียงว่า ในระหว่างการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีหนังสือลงวันที่ 22 ตุลาคม 2553 แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าการคัดค้านคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงไม่มีเหตุตามข้อ 8 และข้อ 9 ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. 2550 ข้อคัดค้านฟังไม่ขึ้น ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการได้เฉพาะกรณีคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาก็ได้มีหนังสือลงวันที่ 28 ตุลาคม 2553 แจ้งว่า ที่ประชุม อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ได้มีมติยกคำร้องทุกข์กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีเท่านั้น กรณีจึงรับฟังได้ว่าในการคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้มีคำวินิจฉัยคำคัดค้านดังกล่าวแล้ว แต่ในส่วนของคำคัดค้านคณะกรรมการสอบสวนทั้งคณะนั้น ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้านของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น กรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ตามคำสั่ง ที่ 440/2553 ลงวันที่ 24 กันยายน 2553 ซึ่งถูกคัดค้านทั้งคณะจึงต้องพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนตามข้อ 8 วรรคห้า ของกฎ ก.ค.ศ. ดังกล่าว และไม่มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป ส่วนกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่าภายหลังได้รับหนังสือคัดค้านคณะกรรมการสอบสวนทั้งคณะ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง

6107030L01C.indd 37 10/30/2561 BE 13:41

ยกคำคัดค้านเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2553 แล้วมอบให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบในวันที่ 8 ตุลาคม 2553 ซึ่งเป็นวันที่เรียกผู้ฟ้องคดีมาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา นั้น ตามข้อเท็จจริงไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดที่แสดงให้เห็นว่าได้มีการแจ้งผลการพิจารณาสั่งการเกี่ยวกับคำคัดค้านคณะกรรมการสอบสวนทั้งคณะให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ประกอบกับบันทึกคณะกรรมการสอบสวนลงวันที่ 8 ตุลาคม 2553 ที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้าง มีข้อความโดยสรุปเพียงว่า คณะกรรมการได้แจ้งยกคำคัดค้านคณะกรรมการให้ผู้ฟ้องคดีทราบ แต่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้ฟ้องคดีรับทราบดังกล่าว และแม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ยอมลงลายมือชื่อก็ไม่ปรากฏการบันทึกการไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการกล่าวอ้างที่ปราศจากหลักฐานสนับสนุนอันไม่อาจรับฟังได้ ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดว่า การที่ผู้ถูกกล่าวหายอมให้คณะกรรมการสอบสวนตนเป็นการสละสิทธิ์ในคำคัดค้านคณะกรรมการสอบสวนที่ได้ยื่นไว้แล้วก่อนหน้านั้น กรณีจึงรับฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน กรรมการสอบสวนวินัยทั้งคณะจึงต้องพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ดังนั้น กระบวนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี โดยคณะกรรมการชุดดังกล่าวซึ่งได้ดำเนินการภายหลังพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนย่อมเสียไป และส่งผลให้คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามคำสั่ง ที่ 223/2554 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2554 เรื่อง ลงโทษไล่ออกจากราชการ ที่สั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการซึ่งอาศัยข้อเท็จจริงจากการสอบสวนวินัยดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และกรณีไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นอื่นอีกต่อไป เพราะไม่อาจทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่ง ที่ 223/2554 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2554 เรื่อง ลงโทษไล่ออกจากราชการ ที่สั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ โดยให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย พิพากษายืน

จากกรณีศึกษาดังกล่าวข้างต้น คงจะช่วยทำให้ทุกท่านได้มีความรู้ ความเข้าใจและได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญในการดำเนินการทางวินัยในแต่ละกระบวนการขั้นตอนที่จะต้องมีการดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์วิธีการที่เกี่ยวข้อง

6107030L01C.indd 38 10/30/2561 BE 13:41

กำหนดไว้ เพื่อเป็นมาตรการประกัน ความเป็นธรรมและความชอบด้วยกฎหมาย การเพิกเฉยละเลย ไม่ดำเนินการโดยเคร่งครัดในกระบวนการขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญ จะมีผลกระทบเสื่อมเสียต่อความชอบด้วยกฎหมายของการดำเนินการทางวินัย จะต้องถูกเพิกถอน แก้ไข หรือดำเนินการใหม่ แล้วแต่กรณี

นอกจากนี้แล้วยังมีคดีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่น่าสนใจอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะได้นำมาบอกกล่าวให้ได้ทราบกันในตอนต่อ ๆ ไป ในท้ายที่สุดนี้ ขอฝากความระลึกถึงด้วยความปรารถนาดีมายังทุกท่าน ... พบกันใหม่กับ “คดีแดงสำแดงฤทธิ์” ตอนต่อไป สวัสดีค่ะ...

6107030L01C.indd 39 10/30/2561 BE 13:41

ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
เรื่อง การยกเลิกและเพิกถอนคำสั่งการเปลี่ยนตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

อัญสุชา บุญขันดินาถ
ผู้อำนวยการภารกิจตรวจติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคล

ตามที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 19 (4) กำหนดให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจและหน้าที่ในการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (13) กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารงานบุคคล และ (14) กำหนดให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจในการยับยั้งการปฏิบัติการที่ส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษา อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา คณะอนุกรรมการ หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือปฏิบัติการโดยไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม หรือปฏิบัติโดยขัดหรือแย้งกับกฎหมาย กฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ประกอบกับได้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นประชาชนให้เกิดประโยชน์สุข ตอบสนองความต้องการของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอน

6107030L01C.indd 40 10/30/2561 BE 13:42

การปฏิบัติงาน ปรับปรุงส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ ซึ่งสอดคล้องกับปัจจุบันที่ได้มีการปฏิรูประบบราชการ เป้าหมายสำคัญประการหนึ่งตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ก็เพื่อให้การปฏิบัติของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนา และสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการติดตามและประเมินผล ที่หน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง จะต้องมีการติดตามประเมินผลอันจะส่งผลให้การบริหารงานของภาครัฐในทุกระดับมีประสิทธิภาพ และการมุ่งเน้นการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management : RBM) ตลอดจนการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ให้ไปในทิศทางเดียวกัน

การที่ส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่มีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลไม่ถูกต้องตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งกระทบถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในเรื่องนั้น ๆ ด้วย ในกรณีตัวอย่างที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังนี้ เป็นอีกกรณีหนึ่งจากการที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 ได้ออกคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยขอสมมติชื่อสถานที่และตัวบุคคลนะคะ

เรื่อง การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการที่ ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

6107030L01C.indd 41 10/30/2561 BE 13:42

ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.6/ว 18 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2559 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 และเขตเดียว ดำเนินการตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ 04009/ว 1626 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2559

ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.6/ว 18 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนด**คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือก** ตามข้อ 2.4 ไว้ว่า ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี
2. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
3. ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
4. เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ศึกษานิเทศก์ และมีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่าหัวหน้ากลุ่ม หรือหัวหน้าหน่วย หรือผู้อำนวยการกลุ่ม มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
6. บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค. (2) และมีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่าหัวหน้ากลุ่ม หรือหัวหน้าหน่วย หรือผู้อำนวยการกลุ่ม มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
7. ครู ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูชำนาญการ
8. ตำแหน่งอื่น ที่ ก.ค.ศ. เทียบเท่า ดังนี้

8.1 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีหรือเคยมีวิทยฐานะ ไม่ต่ำกว่าชำนาญการ

6107030L01C.indd 42 10/30/2561 BE 13:42

8.2 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่าหัวหน้ากลุ่ม หรือหัวหน้าหน่วย หรือผู้อำนวยการกลุ่ม เป็นผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือก โดยไม่มีเงื่อนไขระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง

ประกอบกับหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ 0206.6/843 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2559 ข้อ 2.4 (8) ได้กำหนดว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีหรือเคยมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้ดำรงตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่าหัวหน้ากลุ่ม หรือหัวหน้าหน่วย หรือผู้อำนวยการกลุ่ม **เป็นผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกโดยไม่มีเงื่อนไขระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง** โดยได้ระบุไว้ท้ายหนังสือว่า “ทั้งนี้ หากผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกฯ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ข้อ 2.4 (8) เป็น**ผู้ได้รับการคัดเลือก** และอยู่ในลำดับที่ที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง **ในวันบรรจุและแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ตามมาตรฐานตำแหน่ง** และผ่านการพัฒนาก่อนการบรรจุและแต่งตั้ง”

เมื่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดต่าง ๆ ได้ดำเนินการคัดเลือกผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นและดำเนินการออกคำสั่งเรียบร้อยแล้ว ก็ได้จัดส่งคำสั่งและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อการกำกับและติดตามประเมินผลการบริหารงานบุคคล ซึ่งสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ตรวจสอบพบว่า คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีธานี เขต 3 ที่ 842/2559 สั่ง ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2559 เรื่อง เปลี่ยนตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 26 ราย นั้น จากการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ผ่านการคัดเลือก ทั้ง 26 ราย พบว่า รายที่ 21 นางสมใจ มีสกุล

6107030L01C.indd 43 10/30/2561 BE 13:42

ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ 12 กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีธานี เขต 1 ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนราชวิทยานุกูลประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีธานี เขต 3 มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งไม่เป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา กล่าวคือ ก่อนที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการรายนี้ ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ 12 กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีธานี เขต 1 รับเงินเดือนอันดับ คศ. 2 ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2558 ซึ่งเมื่อนับถึงวันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง โดยการเปลี่ยนตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนราชวิทยานุกูลประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีธานี เขต 3 ตามผลการคัดเลือก มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ไม่ครบ 2 ปี คือ มีระยะเวลาเพียง 1 ปี 2 เดือน 6 วัน ประกอบกับตำแหน่งเลขที่ 12 มิใช่ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่ม หรือหัวหน้าหน่วย หรือผู้อำนวยการกลุ่ม

ดังนั้น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารายดังกล่าว จึงเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่จะสามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.6/ว 18 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2559 และหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ 0206.6/843 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2559 ก.ค.ศ. จึงมีมติให้เพิกถอนรายชื่อ นางสมใจ มีสกุล ออกจากคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีธานี

6107030L01C.indd 44 10/30/2561 BE 13:42

เขต 3 ที่ 842/2559 สั่ง ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2559 เรื่อง การเปลี่ยนตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีธานี รายงานให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ทราบ

เห็นได้ว่า การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ ก.ค.ศ. กำหนดไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 จะต้องเป็นผู้ที่รอบรู้และเข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ดีกว่าผู้ใด เนื่องจากเป็นผู้ที่ลงนามในคำสั่งทางปกครองในเรื่องการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งหากลงนามในคำสั่งทางปกครองที่ไม่ถูกต้องตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด คำสั่งนั้นย่อมเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อาจก่อให้เกิดความเสียหายและมีผลกระทบทั้งตัวข้าราชการครูผู้นั้น เจ้าหน้าที่ผู้นำเสนอให้ กศจ. พิจารณา ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (ผอ.สพท./รอง ผอ.สพท.) ตลอดจนทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อาจมีความผิดตามกฎหมายอาญา มาตรา 157 ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ดังนั้น การพิจารณาลงนามในคำสั่งทางปกครองในเรื่องการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงต้องพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามหลักกฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการ ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ด้วยความรอบคอบอย่างยิ่งนะคะ สวัสดีค่ะ

6107030L01C.indd 45 10/30/2561 BE 13:42

ถาม - ตอบ

ปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ดรุวรรณ บุญมาก
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

สวัสดีค่ะ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้อ่านทุกท่าน พบกันเป็นครั้งที่ 2 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 แล้วนะคะ ในช่วงระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา ทางสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับการสอบถามประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหลายประเด็นด้วยกัน ซึ่งดิฉันเห็นว่าข้อคำถามดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างมาก จึงนำมาบอกกล่าวให้ทุกท่านได้ทราบกัน ดังนี้

1. คำถาม ผมเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแห่งหนึ่ง มีปัญหาว่า เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาว่างลง หรือมีผู้ดำรงตำแหน่งแต่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ จำเป็นจะต้องมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ จะดำเนินการอย่างไร เพราะมีผู้ให้คำตอบที่หลากหลายมาก

ตอบ ก่อนวันที่ 21 มีนาคม 2560 เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาว่างลงหรือมีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ จะต้องแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานั้นเป็นผู้รักษาราชการแทน ตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ต่อมามีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 16/2560 เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ 21 มีนาคม 2560 ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

“ข้อ 9 มิให้นำบทบัญญัติมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้นำบทบัญญัติมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 มาใช้บังคับกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้”

ฉะนั้น ต่อไปนี้จะไม่มีการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 อีกแล้ว เมื่อพิจารณามาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ

6107030L01C.indd 46 10/30/2561 BE 13:42

บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งกำหนดว่า ...ถ้าตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งใดว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปรักษาการในตำแหน่งนั้นได้ และผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวมีอำนาจและหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น มาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ต้องพิจารณาตามมาตรา 53 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า

"มาตรา 53 ภายใต้บังคับตามมาตรา 45 วรรคหนึ่ง มาตรา 50 มาตรา 51 มาตรา 58 มาตรา 64 มาตรา 65 มาตรา 66 และมาตรา 67 การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง..."

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2560

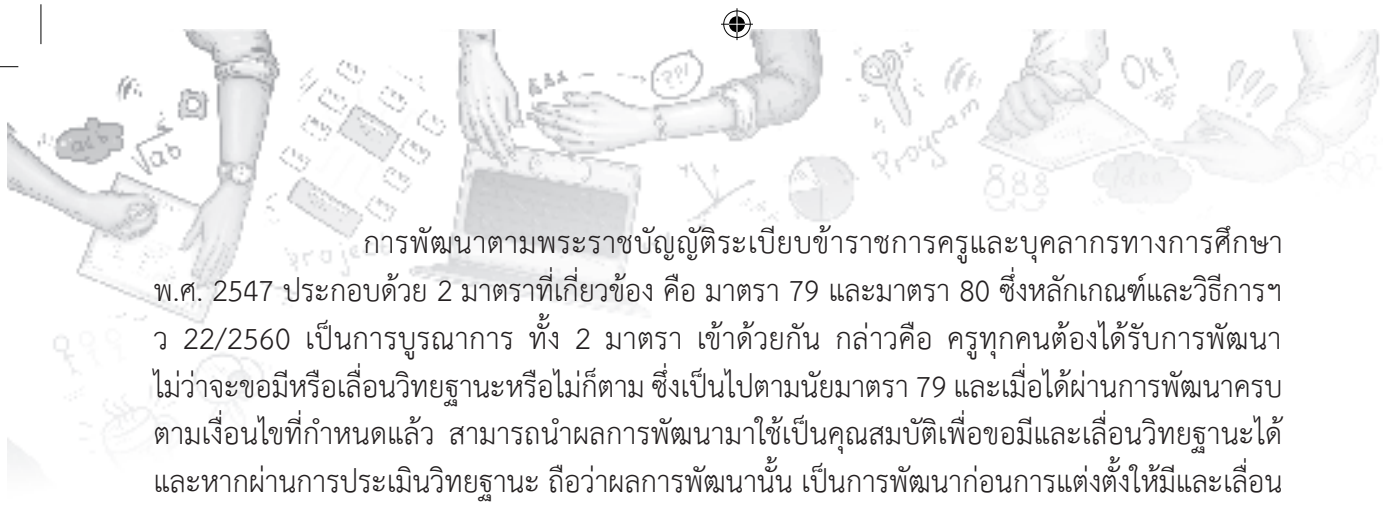
ข้อ 13 กำหนดว่า "การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา 53 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบของ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง" ซึ่งเป็นอำนาจคู่ แต่หากพิจารณาตามนัยมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แล้ว มิได้กำหนดว่าการสั่งแต่งตั้งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปรักษาการในตำแหน่งตามมาตรา 68 ศึกษาธิการจังหวัดจะต้องได้รับความความเห็นชอบของ กศจ. ดังนั้น การสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานั้นหรือสถานศึกษาอื่น ไปรักษาการในตำแหน่งที่ว่างอยู่ หรือมีผู้ดำรงตำแหน่งแต่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ จึงเป็นอำนาจเดี่ยวของศึกษาธิการจังหวัดที่สามารถดำเนินการได้

กล่าวโดยสรุป การแต่งตั้งผู้รักษาการในตำแหน่งตามมาตรา 68 ศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจสั่งแต่งตั้ง ไม่ต้องเสนอ กศจ.

2. คำถาม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ที่ไม่ขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะจะต้องอบรมหรือจะต้องพัฒนาตาม ว 22/2560 หรือไม่

ตอบ ตามมติ ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แจ้งมติตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.7/ว 22 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ได้รับการพัฒนาตามมาตรา 79 ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่พัฒนาเพื่อให้ปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด และมาตรา 80 กำหนดให้มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือบางวิทยฐานะเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะฯ เพื่อให้ปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

6107030L01C.indd 47 10/30/2561 BE 13:42

การพัฒนาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ประกอบด้วย 2 มาตราที่เกี่ยวข้อง คือ มาตรา 79 และมาตรา 80 ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ว 22/2560 เป็นการบูรณาการ ทั้ง 2 มาตรา เข้าด้วยกัน กล่าวคือ ครูทุกคนต้องได้รับการพัฒนา ไม่ว่าจะขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะหรือไม่ก็ตาม ซึ่งเป็นไปตามนัยมาตรา 79 และเมื่อได้ผ่านการพัฒนาครบตามเงื่อนไขที่กำหนดแล้ว สามารถนำผลการพัฒนามาใช้เป็นคุณสมบัติเพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะได้ และหากผ่านการประเมินวิทยฐานะ ถือว่าผลการพัฒนานั้น เป็นการพัฒนาก่อนการแต่งตั้งให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ ตามนัยมาตรา 80 ด้วย

3. คำถาม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ได้ยื่นหนังสือขอลาออกจากราชการ เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2560 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อ อกศจ. และ กศจ. ในเดือนมิถุนายน 2560 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้มีคำสั่งอนุญาตให้ข้าราชการครูรายดังกล่าวลาออกจากราชการ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2560 ต่อมาข้าราชการครูรายดังกล่าวได้มีบันทึกลงวันที่ 28 มิถุนายน 2560 ขอระงับการลาออกจากราชการ จึงมีคำถามว่า

1) การที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีบันทึกขอระงับการลาออกจากราชการ ภายหลังจากที่มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอนุญาตให้ลาออกจากราชการแล้ว กระทำได้หรือไม่

2) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจในการระงับการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารายดังกล่าว ได้หรือไม่

ตอบ สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้นำเรื่องนี้เสนอต่อ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพิจารณาแล้ว โดยที่ประชุมพิจารณาและมีมติ ดังนี้

1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารายดังกล่าว ไม่อาจขอระงับการลาออกจากราชการได้ เนื่องจากไม่ได้ขอระงับการลาออกจากราชการก่อนคำสั่งลาออกมีผลใช้บังคับ ถือว่าคำสั่งอนุญาตให้ลาออกนั้นมีผลสมบูรณ์แล้ว ส่งผลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าวพ้นสภาพการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้ว

2) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดไม่มีอำนาจในการระงับการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าว เนื่องจากในวันยื่นเรื่องขอระงับการลาออก ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นี้พ้นสภาพการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้ว

หวังว่าข้อคำถามที่นำมาบอกกล่าวกันในฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้อ่านทุกท่านนะคะ หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประการใด สามารถโทรศัพท์สอบถามมาได้ที่กลุ่มประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ หมายเลขโทรศัพท์ 0 2280 2835 ในวันและเวลาราชการ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ยินดีให้คำปรึกษาและให้คำตอบแก่ทุกท่านค่ะ พบกันใหม่ในฉบับที่ 3 นะคะ สวัสดีค่ะ

6107030L01C.indd 48 10/30/2561 BE 13:42